

מכון אהרן למדיניות כלכלית בבית ספר טיומקין לכלכלה באוניברסיטת רייכמן
מתכבד להזמין אתכם לשולחן עגול בנושא:

מסגרות מעבר לצעירי החברה הערבית

יום רביעי, 9 בספטמבר 2026, בשעה 15:00
חדר E304, בניין אדלסון ליזמות, אוניברסיטת רייכמן
רחוב האוניברסיטה 8, הרצליה

תכנית:

15:00 התכנסות וקבלת פנים

15:30 דברי פתיחה – פרופ' צבי אקשטיין, ראש מכון אהרן למדיניות כלכלית, אוניברסיטת רייכמן

15:40 הצגת המחקר: מסגרות מעבר לצעירי החברה הערבית
ד"ר טלי לרומ, מנהלת מחקר בכירה, מכון אהרן למדיניות כלכלית, אוניברסיטת רייכמן

16:05 תגובות: (לפי סדר הא"ב)

ד"ר ספא אבורביעה, ראש תחום חברה ערבית, יד הנדיב
סלימאן אלעמור, מנכ"ל שותף, אג'יק מכון הנגב
רומ בר אב, רכז תעסוקה, אגף התקציבים, משרד האוצר
אלה בר דוד, ראש תחום פרט ואוכלוסיות, תבת ג'וינט
ראיד דק'ה, ראש עיריית באקה אלע'רביה
אורי זיו, ממונה אוכלוסיות המכינות, המועצה להשכלה גבוהה
ד"ר סאמר חאג' יחיא, לשעבר יו"ר בנק לאומי, יו"ר חברות צמיחה טכנולוגיות
אמיר מדינה, ראש מינהל הכשרה מקצועית, משרד העבודה
מייסא מונייר, רכזת חברה ערבית מחוז ירושלים ומחוז תל אביב והמרכז, תכנית יתד משרד
הרווחה
יונתן פז, ראש אגף בכיר לחברה וחינוך, הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים
הרב שי פירון, נשיא תנועת פנימה
גור רוזנבלט, סמנכ"ל ומנהל, מינהל חברה ונוער

עבד שחאדה, ועד ראשי הרשויות המקומיות הערביות
אושרת שמעון, מנהלת אגף בכיר חברה ערבית ודרוזית, רשות השירות הלאומי-אזרחי

17:35 דיון בהשתתפות הקהל

18:00 דברי סיכום – פרופ' צבי אקשטיין, ראש מכון אהרן למדיניות כלכלית, אוניברסיטת רייכמן

בהנחיית **ד"ר מריאן תחאוכו**, ראשת המרכז למדיניות כלכלית של החברה הערבית, מכון אהרן
למדיניות כלכלית

אירוע סגור – למוזמנים בלבד

רקע קצר לדיון:

השתלבותם של צעירי החברה הערבית בהשכלה על-תיכונית (שיעור הבוגרים ותחומי הלימוד) ובתעסוקה (שיעור תעסוקה ושכר) לאחר גיל 18 נמוכה בצורה ניכרת בהשוואה לצעירי החברה היהודית הלא-חרדית. בפרט, קיימים פערים גדולים בשיעור בעלי השכלה על תיכונית (אקדמית או לא אקדמית) בין החברה הערבית ליהודית הלא-חרדית - בקרב בני 25-44 בשנת 2025, 30% מהגברים ו-47% מהנשים מהחברה הערבית הם בעלי השכלה על תיכונית לעומת 54%-64% בקרב החברה היהודית הלא-חרדית, בהתאמה. פערים אלה מוסברים הן על-ידי איכות תעודת הבגרות של בני ה-18, והן על-ידי אי מיצוי פוטנציאל: גם כאשר איכות תעודת הבגרות זהה, שיעור הפונים להשכלה על תיכונית מהחברה הערבית נמוך יותר, ובפרט שיעור הפונים למסלולי לימוד בעלי תשואה גבוהה. בנוסף, שיעור המעש בקרב בני 24-18 נמוך בצורה ניכרת בחברה הערבית - 75% מהגברים ו-62% מהנשים בקבוצת גיל זו נמצאים במסגרת של לימודים, עבודה או שניהם לעומת 84%-85% מהחברה היהודית הלא-חרדית, בהתאמה. בגיל 18 נדרשים הצעירים הערבים לקבל החלטות בנוגע למסלולי ההמשך שלהם, כאשר רבים מהם מסיימים את לימודי התיכון עם הישגים נמוכים (איכות תעודת הבגרות), רמת מסוגלות נמוכה בשפה העברית וכן כישורים רכים הלוקים בחסר. לצד פערים אלה בהישגים ובכישורים, הם

מתמודדים גם עם מחסור במידע, בהכוונה ובחשיפה להזדמנויות העומדות בפניהם, המובילים להיעדר תמונת עתיד תעסוקתית ולבחירות לא אופטימליות בתחומי ההשכלה והתעסוקה. בנוסף לפערים במדדים הכלכליים, ישנם גם פערים במדדים החברתיים של הצעירים הערבים: תחושת שייכות, מעורבות קהילתית, התנדבותית ואזרחית, רמת אמון בזולת ובמוסדות הציבוריים. מסגרות מעבר לאחר סיום התיכון הן כלי מרכזי להתמודדות עם הפערים שנוצרו עד גיל 18 ולהגברת ההשתלבות האיכותית במסגרות המשך של השכלה ותעסוקה. במסגרות אלה הצעירים יחזקו את הכישורים (קוגניטיביים ולא קוגניטיביים) שלהם, יקבלו הכנה ללימודים על-תיכוניים ולתעסוקה ויקחו חלק בפעילות התנדבותית למען החברה והקהילה. השתתפות כלל הצעירים הערבים בני ה-18 במסגרות מעבר המותאמות למאפייניהם ולפוטנציאל ההשתלבות שלהם במסלולי המשך תקדם את הצעירים ותתרום להשגת יעדי המקור שהוגדרו לשנת 2035 עבור החברה הערבית, בדגש על מיצוי הפוטנציאל של צעירים אלה בהינתן תמונת מצבם בסיום התיכון. בשולחן העגול נציג המלצות למרכיבים ולמבנה של המסגרות, למדדי ההצלחה שלהן וליעדים כמותיים שהמסגרות נדרשות להשיג - יעדים מספריים להשתלבות באקדמיה בישראל, במה"ט, בהכשרות מקצועיות ויעדי מעש בהתאם לאיכות תעודת הבגרות של המשתתפים, המתכתבים עם יעדי המקור. כמו כן נקיים דיון מקצועי וחשיבה משותפת על ההמלצות ועל הדרכים ליישומן, תוך למידה מהתובנות של מסגרות המעבר הפועלות כיום בשטח על-ידי גופים ממשלתיים וחברה אזרחית.